

**Webinar risico's en uitdagingen voor de
logistiek
in een verander(en)d speelveld**

Deltalings – 11 maart 2021

Jikke Biermasz

advocaat / partner Customs, Trade & Logistics

Over Ploum – Rotterdam Law Firm

Full service

Klanten ervaren het voordeel van een full service kantoor met multidisciplinaire teams.

Actief

In heel Nederland en met een sterke focus op haven en handel.

Aantrekkelijke tarieven

De aantrekkelijke tarieven van een middelgroot kantoor.

85 advocaten en (kandidaat-)notarissen

130 medewerkers

Betrokken en laagdrempelig.

Rotterdam

Gevestigd aan de Blaak in Rotterdam, bekend om een eigentijdse, ondernemende stijl met Rotterdamse mentaliteit: no-nonsense en pragmatisch, gericht op bruikbare en duurzame oplossingen.

Doel

Een gedurfd advocatenkantoor zijn dat snelle en aansprekende resultaten combineert met persoonlijke betrokkenheid.

Ploum House

Blaak 28 | Rotterdam

Full service

Expertises

- Arbeid en medezeggenschap
- Commerciële contracten
- M&A / corporate / banking
- Verzekeringen
- Douane, handel en logistiek
- Intellectuele eigendom, IT en privacy
- Merkendesk
- Geschillenbeslechting
- Notariaat
- Cassatiepraktijk
- Herstructurering en insolventie
- Bestuurs- en (economisch) strafrecht
- Vastgoed (bouw- en huurrecht)
- Mededinging

Sectoren en thema's

- Handel, transport en logistiek
- Food & feed
- (Duurzame) energie
- BRZO
- Vastgoed en bouw
- Brexit
- German desk
- Covid-19 helpdesk

Focus

- *Regulatory* (praktijken/ rechtsgebieden waarin toezichthouders een rol spelen)

Corporate & M&A

Administrative law & criminal defense

EXPERTISE

- Customs – fiscal
- Customs – non-fiscal
- Anti-dumping and anti-subsidy
- Trade, logistics and insurance
- Product compliance (NVWA)
- Export controls & sanctions
- Import VAT & excise duties

SECTORS

- Food & feed
- Trade & logistics
- Life sciences & health
- High-tech & Industry

Customs, Trade & Logistics

SERVICES

- Litigation
- Advice
- Contracts, T&C
- Compliance, audits
- Corporate investigations
- Due diligences
- Training

LEGAL ANGLES

- Administrative law (both EU and Dutch national level)
- Civil law (including Supreme Court litigation)
- Criminal law

Dispute resolution & insurance

Intellectual property, IT, data security and privacy

greenlane TRADE LAWYERS

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- Nederland is transportland bij uitstek. Uitstekende infrastructuur en connectiviteit. Gateway voor invoer in en uitvoer vanuit EU achterland. Sterke logistieke sector met verschillende spelers.
- Douanediensverlening voor 2005: risicovolle bedrijfsactiviteit (op eigen naam aangeven)
- *Want wat als achteraf bleek dat de door de opdrachtgever/importeur opgegeven goederencode, oorsprong of waarde van de goederen (volgens de douane) niet klopte?*
- Bonafide en malafide stromen in de internationale handelsketen
- Landurige procedures tegen de douane én tegen opdrachtgevers
- Keuze: dure verzekering afsluiten en/of genoeg nemen met minder omzet
- Risico's voor andere logistiek dienstverleners in keten die opdracht geven tot douanediensverlening
- Onttrekking goederen aan douanetoezicht (opslag, transit, douane-entrepot)

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- Transportrecht → beginsel van beperking van aansprakelijkheid (dwingend recht of vial logistieke contracten)
- (Rechts)economische achtergrond: datgene wat een logistiek dienstverlener met zijn werkzaamheden verdient, behoort in verhouding te staan tot de (aansprakelijkheids)risico's waaraan hij is blootgesteld.
- *Waarom werkt dat bij douanedienstverlening niet (automatisch) ook zo?* Vanwege de verhouding tot de toezichthouder.
- Navorderingstermijn bedraagt in het douanerecht (in beginsel) drie jaren
- 'Oude' douaneclaims, zowel invoer als bij onttrekking/ niet-naleving
- Douaneverzekeringen waren anders vormgegeven

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- 2005 → directe vertegenwoordiging werd in Nederland in de praktijk ingevoerd
- Directe vertegenwoordiging: aangifte op naam en voor rekening van een ander
- Douane-expediteur slechts 'indiener'; aangever is douaneschuldenaar
- Logische en rechtvaardige verdeling: douane-expediteur behoort immers niet het fiscale risico verbonden aan invoer van goederen te dragen. Daar wordt hij ook niet voor betaald. M.i. juist dat douaneclaims (EU belastingen) direct terecht komen bij de partij die deze belastingen uiteindelijk moet betalen (d.w.z. belanghebbende bij goederen)
- Uiteraard wel voorwaarden aan verbonden:
 - douanevertegenwoordiger én aangever in EU gevestigd
 - geldige machtiging directe vertegenwoordiging
 - opdracht om de concrete zending aan te geven
 - in aangifte jegens de douane aangeven dat als direct vertegenwoordiger namens een ander wordt gehandeld
- Wat betreft schorsingsregelingen: elektronische systemen hebben mogelijkheid tot (real-time) controle sterk verbeterd ten opzichte van het 'papieren' verleden.

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- Aanvankelijk nog wel concurrentie te bespeuren in de sector (“service”)
- Onder aanmoediging van brancheorganisaties en adviseurs nam gebruik directe vertegenwoordiging vanaf circa 2007 hoge vlucht
- Standaardmodel overeenkomst/ machtiging directe vertegenwoordiging van EVOFenedex /FENEX
- Geen (serieuze) concurrentie meer wat betreft het wel of niet als direct vertegenwoordiger handelen
- Verzekeringen tegen douaneclaims werden uiteraard ook aangepast aan het veranderde (afgenomen) risico
- Directe vertegenwoordiging heeft onmiskenbaar een belangrijke bijdrage geleverd aan inperking van de risico's van douanediensverlening
- Ook andere partijen hebben hiervan vruchten kunnen plukken, inclusief de douane
- Zelfde geldt voor risico's andere douaneregelingen dan invoer (douanevervoer, entrepot); risico's door elektronische systemen beter beheersbaar.

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- Directe vertegenwoordiging werd in de jaren daarna dé manier voor douane-expediteurs om risico's verbonden aan hun werkzaamheden te beperken.
- *Helemaal geen risico's meer of in ieder geval onder controle?*
- Twee (belangrijke) resterende:
 1. Valkuilen bij directe vertegenwoordiging
 - aangever niet in de EU
 - per ongeluk vergeten vertegenwoordiging te gebruiken
 - wel een machtiging, maar geen (aantoonbare) opdracht
 - onbevoegde vertegenwoordiging bij verlenen van de machtiging
 2. Correcties in de verificatiefase waarbij de financiële afwikkeling verloopt via de maandfactuur van de douane-expediteur en het daaraan verbonden betalingsuitstel is afgedekt door borgstelling
- Maar door de bank genomen was de indruk: *so far so good ...*

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

Maar ... tijden zijn veranderd en het business model is de afgelopen jaren door een aantal specifieke, deels samenwerkende en elkaar versterkende ontwikkelingen, toch weer (in toenemende mate) onder druk komen te staan. Ik noem een paar:

- Economische crisis
- AEO
- Toename internationale handel; grote handelsvolumes uit Azie, en in het bijzonder uit China
- Opkomst van internationale e-commerce en wereldwijd opererende digitale platforms
- Handelspolitiek en toegenomen protectionisme
- Ontwikkelingen in de informatietechnologie / verdergaande automatisering – logistiek dienstverlener wordt meer en meer een IT-onderneming
- Steeds complexer wordende supply chains
- Opkomst van nieuwe business modellen in de logistiek, platforms. Logistiek staat onder druk om nieuwe manieren te vinden om waarde toe te voegen (bijv. voorraadfinanciering).

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- Compliance, compliance, compliance
- Terugtrekkende, digitaliserende overheid (in de regel constructief overleg, capaciteits-issues, logistiek als *gatekeeper*, maar als het er op aan komt zijn toezichthouders en bedrijfsleven niet gelijk te stellen spelers)
- Toenemende inzet van het strafrecht als handhavingsmiddel
- Brexit
- Covid-19 crisis
- Regeldruk in het bijzonder ook vanuit de EU (rode draad, definities, conflicterende regels/eisen m.b.t. bijv. privacy en KYC).
- Productregelgeving complexer, duurzaamheid, tegelijkertijd laten we nog altijd super veel 'rommel' toe).
- Infiltratie onderwereld.
- Controle en handhaving concentreren zich aan de grens van de EU

Zijn de verwachtingen die gesteld worden aan logistiek dienstverleners die douanediensden aanbieden van de kant van de douane en vanwege opdrachtgevers nog wel realistisch?

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- **Correcties in de verificatiefase**
- Resulteert in civielrechtelijke vlak discussies tussen de direct vertegenwoordiger en de aangever en logistieke tussenschakels over de juridische status van de financiële aanspraak van de douane.
- Douanevertegenwoordiger kan 'bekneld' raken tussen douane en de importeur en datzelfde geldt mogelijk voor andere logistieke dienstverleners in de logistieke keten.
- Indirecte vertegenwoordiging lijkt in deze fase soms welhaast veiliger.

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- **Douanevergunningen** (verscherpte controle op naleving voorwaarden verbonden aan douanevergunningen, bij niet naleving FSB, of zelfs standpunt dat een douaneschuld is ontstaan)
- **AEO** van *nice to have* tot absolute *must*, maar in de praktijk inmiddels allesbehalve vrijblijvend. Strengere criteria voor verkrijgen en behouden AEO. Verplichtingen AEO gaan ver, in bijzonder de verplichting om niet-naleving regelgeving te melden.
- **Fiscale strafbeschikkingen:** toenemende inzet strafrecht; juiste aangifte als resultaatsverplichting? Europees Openbaar Ministerie, et cetera
- Douane wordt **strenger in haar beoordelingen**
 - machtigingen directe vertegenwoordiging ongeldig verklaren
 - aanleveren onjuiste bescheiden voor opstelling aangifte als grondslag om van de indiener van de aangifte een medeschuldenaar te maken

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- **Verlengde verjaringstermijn douanecclaims** (lijkt nieuwe benadering douane: een onjuiste aangifte die leidt tot een douaneschuld is een strafbaar feit en dus kan de claim worden opgelegd binnen 5 (en niet 3) jaar)
- **E-commerce** → grote volumes, welhaast oncontroleerbare verzamelingen goederen van lage kwaliteit
- Allerlei fiscale en niet fiscale problemen (waarde, indeling, productveiligheid, namaak, parallelimport)
- Realiteit, maar oplossing vooralsnog nog niet gevonden
- Douane verhoogt waarde in verificatiefase en vraagt zekerheid als voorwaarde voor vrijgave van de goederen
- **GDPR versus know your customer** – kopietje paspoort? Identificatie, maar ook suitability klant.

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- **Voortschrijdende automatisering:** efficiëntie en controle, maar ook risico op repeterende fouten, cybersecurity en geen vervanging menselijke controle (systeemfout is geen excuus)
- **Niet fiscale voorschriften,** in het bijzonder op het gebied van exportcontrole en sanctieregelgeving. Wat betekent de gewijzigde invulling van het exporteurs-begrip voor de logistiek?
- EU regelgeving: rollen in de regelgeving moeten worden vervuld door EU gevestigde partij. Vangnet als er geen belanghebbende bij de goederen in de EU is te vinden: logistiek dienstverlener.
- Gewijzigd **exporteursbegrip**
- **Brexit**
- Nieuwe **importcontroleverordening:** fulfillment dienstverlener

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- ***Waar leidt een toename van de risico's toe?***
In eerste instantie vast wel tot meer compliance ...
- ***Maar als het doorschiet? Als te veel risico's en verantwoordelijkheid voor compliance gealloceerd worden bij een bedrijfstak terwijl het bijbehorende verdienmodel zich daar niet voor leent en bovendien toch al onder druk staat?***
- ***Is sprake van een onbalans?***
 - Dat denk ik niet, maar we bevinden ons wel op een kantelpunt
 - Toezicht op en handhaving m.b.t. het internationale goederenverkeer zou primair de taak van autoriteiten als de douane moeten zijn
 - Compliance in de internationale handel zou primair de taak van de belanghebbenden bij de goederen moeten zijn
 - Ook de logistiek vervult hier een rol, maar die is niet onbegrensd
- ***Hoe kunnen we de positie van logistiek dienstverleners (opnieuw) verstevigen?***

Risico's en uitdagingen voor de logistiek in een verander(en)d speelveld

- Compliance is geen keuze: aandacht voor risico's, awareness en knowhow
- Risicogoederen, landen en opdrachtgevers mijden
- Kennis van de regelgeving (verplichtingen en risico's) is een must
- Solide contracten (met besef dat 'wegcontracteren' van verantwoordelijkheden ten opzichte van toezichthouder geen optie is)
- Indirecte vertegenwoordiging: wel of niet doen?
- 'Managen' douanevergunningen
- E-commerce: onderzoeken, maar vooralsnog misschien gewoon niet doen
- Specialiseren?
- Fiscale strafbeschikkingen → verzet
- Identiteitscontrole → wel doen lijkt mij, maar dan wel GDPR proof
- Verzekering tegen douaneclaims (niet als excuus voor onvoorzichtheid, maar om die risico's af te dekken die helaas nauwelijks te vermijden zijn)

Ploum
Rotterdam Law Firm

 Blaak 28
3011 TA Rotterdam
The Netherlands

 +31 10 440 6440
 +31 10 436 4400

 info@ploum.nl
 www.ploum.nl